

Martini Koman v spomin (1931–2021)

V enaindevetdesetem letu življenja nas je 9. julija 2021 zapustila častna članica, nekdanja predsednica in dolgoletna podpredsednica DMFA Slovenije, Martina Koman.

Martina Koman se je rodila 2. 1. 1931 v Ljubljani. Prva znanja je prejela na II. državni mešani osnovni šoli Valentina Vodnika v Zgornji Šiški. Med vojno je obiskovala nižjo gimnazijo, po vojni pa žensko realno gimnazijo v Ljubljani, saj so nekaj časa po vojni še ločevali ženske in moške oddelke. Diplomirala je na matematičnem oddelku Prirodoslovno matematične fakultete v Ljubljani. Eden izmed njenih profesorjev je bil tudi dr. Josip Plemelj.

Najprej je še pred diplomom poučevala na Gimnaziji Ptuj, po diplomi leta 1954 pa je odšla na Jesenice, kjer je na takrat še osemletni gimnaziji poučevala matematiko in fiziko. Po vzpostavitvi osemletne osnovne šole pa je poučevala na OŠ Prežihov Voranc na Jesenicah, kjer je bila nekaj časa tudi pomočnica ravnatelja. Od septembra 1968 je delala na gimnaziji v Postojni, kjer je bila vse do upokojitve 1988. Tudi v Postojni je bila več let pomočnica ravnatelja, pa tudi vodja aktiva. Sodelavci so jo zelo cenili, saj je vsakomur rada priskočila na pomoč in se lotila vsakega dela, ne glede na to, ali je zanj prejela plačilo ali ne. Njen odnos do dela se kaže tudi v tem, da se je zaradi pomanjkanja profesorjev fizike leta 1989 znova zaposlila na tej gimnaziji in za eno leto prekinila upokožitev.

V času poučevanja v Postojni je skupaj s kolegi v letih 1975 in 1985 organizirala tekmovanje srednješolcev v znanju matematike, leta 1986 pa 27. zvezno tekmovanje srednješolcev v znanju matematike.

Bila je priljubljena tudi med dijaki, saj je s svojim optimističnim pogledom na svet in preudarnim odnosom do mladih znala vzbuditi njihovo zanimanje za matematiko in fiziko. Njena nekdanja dijakinja Eva Čeč je zapisala: *Njena posebno mehka pedagoška duša je zmogla tudi s tistimi, ki sta jim fizika in matematika povzročali težave. Takoj si vedel, če si ustrelil mimo: »A pejte no!« in prizadevanja za uspešen odgovor si usmeril drugam. ...*

Za svoje pedagoško delo je že leta 1970 prejela občinsko priznanje *Temeljne izobraževalne skupnosti* Postojne.

Martina je bila več kot 30 let ena najbolj aktivnih članic DMFA Slovenije. Članica *Komisije za pedagoško dejavnost* je postala leta 1971, dve leti pozneje pa sekretarka te komisije in hkrati članica UO društva. Kot sekretarka je organizirala več dvodnevni in enodnevnih krajših seminarjev za učitelje matematike in fizike. Njena poročila o delu društva so še danes pomemben vir informacij za proučevanje zgodovine DMFA Slovenije. Med 35. in 36. občnim zborom (1982–1983) je bila predsednica društva, nato pa od 1984–1991 podpredsednica. Ves ta čas je skrbela za strokovna srečanja in organizacijo občnih zborov in reševala finančne težave društva. Zadnja leta aktivnega delovanja v DMFA Slovenije je bila sekretarka *Komisije za informiranje*. Zbirala in objavljala je podatke o novih članih društva, o diplomantih in doktorandih iz matematike in fizike. V UO društva je sodelovala vse do leta 1999.

Ob 30-letnici DMFA Slovenije je leta 1978 prejela posebno društveno priznanje za dolgoletno delo v društvu, na 40. občnem zboru 1988 pa jubilejno priznanje za delo sekretarke *Komisije za pedagoško dejavnost in za delo podpredsednice društva*. Leta 2000 je postala častna članica DMFA Slovenije.

Zadnja leta je Martina preživela v domu upokojencev v Postojni. Ko smo jo ob neki priložnosti obiskali in vprašali, ali kaj pogrša, je v smehu odgovorila: *Tukaj je zaposlenih več mojih nekdanjih dijakinj in lepo skrbijo zame. Včasih pa še kakšne njihove potomce malo poinštruiram, pa čas hitro mine*. Tudi v domu je bila aktivna. Nekaj časa je bila v svetu doma, pisala je v lokalne časopise o dogodkih v domu in se vključevala v različne programe, bila je tudi prostovoljka. Nekateri otroci gotovo poznajo njen glas, saj je sodelovala v projektu *Lahkonočnice*, v katerem so prebivalci nekaterih domov brali in pripovedovali otrokom zgodbe za lahko noč.

Rada je klepetala s stanovalci doma in razpravljala o različnih nepravilnostih v družbi. Lansko jesen se je še jezila nad kolesarji po Ljubljani, ki so se lepo družili, medtem ko so bili stanovalci v domovih praktično zaprti v svoje sobe. Vedno je trdno stala za svojimi stališči in jih tudi zavzeto zagovarjala.

Veliko let je kot prostovoljka delala za Karitas. Društvo katoliških pedagogov Slovenije ji je leta 2019 podelilo Slomškovo priznanje.

Zadnjič sva govorili po telefonu, ko smo zbirali spomine še živečih študentov na prof. Plemlja. V njenem glasu ni bilo več čutiti tiste značilne radoživosti, tudi pogovor ni več tekel gladko.

Martina Koman je s svojim delom v DMFA Slovenije pustila neizbrisen pečat.

Nada Razpet